

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту і логістики

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

**на тему: «Використання ефективних інвестиційних стратегій в
управлінні підприємством»**

ШИФР КРБ. МЛ.1.483-03.1.13

Здобувач Ілля МОЖЕГОВ

Керівник проф. Юрій МЕЛЬНИК

Керівник ст. викл. Наталія АСАУЛЕНКО

Кваліфікаційна робота допускається до захисту

Рішення кафедри від 17.05.2023 р., протокол № 15

Завідувачка

кафедри менеджменту і логістики _____ Ірина СЕДІКОВА
(підпис)

Одеса – 2023 р.

АНОТАЦІЯ

Актуальність теми полягає в тому, що інвестиційні стратегії є надзвичайно важливими в управлінні підприємством тому що, інвестиції зроблені в правильні активи або проекти, можуть приносити високі прибутки. Ефективні інвестиційні стратегії дозволяють підприємствам зосередитись на виборі найбільш доцільних та прибуткових можливостей. Ефективні інвестиційні стратегії допомагають залучити інвесторів та залучити необхідні кошти для реалізації проектів та планів підприємства.

У першому розділі **«Стратегічні основи управління підприємством»** проаналізовано поняття та сутність стратегічного управління підприємством, досліджено види стратегічного управління та надано їх характеристику, проаналізовано роль інвестиційних стратегій як чинника конкурентоспроможності.

У другому розділі **«Тенденції розвитку коньячного виробництва України в сучасних умовах»** досліджено основні тенденції розвитку алкогольного ринку, зокрема, коньячного ринку України в сучасних умовах, надано організаційно-економічну характеристику діяльності ПрАТ «Одеський коньячний завод», проаналізовано діючі стратегії підприємства.

У третьому розділі **«Шляхи використання інвестиційних стратегій на підприємстві ПрАТ «Одеський коньячний завод»»** запропоновано інноваційний проект інвестиційної стратегії на підприємстві ПрАТ «Одеський коньячний завод», наведено економічне обґрунтування доцільності інноваційного проекту.

Кваліфікаційна робота бакалавра містить 63 сторінки, 16 таблиць, 11 рисунків. Перелік посилань нараховує 44 найменування.

Ключові слова: стратегічне управління, інвестиційна стратегія, управління, стратегії, коньячне виробництво, коньяк

SUMMARY

The relevance of the topic lies in the fact that investment strategies are extremely important in the management of an enterprise because investments made in the right assets or projects can bring high profits. Effective investment strategies allow businesses to focus on choosing the most appropriate and profitable opportunities. Effective investment strategies help to attract investors and attract the necessary funds for the implementation of projects and plans of the enterprise.

In the first chapter "**Strategic foundations of enterprise management**" the concept and essence of strategic enterprise management is analyzed, the types of strategic management are investigated and their characteristics are provided, the role of investment strategies as a factor of competitiveness is analyzed.

In the second chapter "**Trends of the development of cognac production in Ukraine in modern conditions**", the main trends in the development of the alcohol market, in particular, the cognac market of Ukraine in modern conditions, were studied, the organizational and economic characteristics of the activities of PJSC "Odesa Cognac Plant" were provided, and the company's current strategies were analyzed.

In the third chapter, "**Ways of using investment strategies at Odesa Cognac Factory**" PJSC, an innovative investment strategy project at Odesa Cognac Factory PJSC is proposed, and the economic rationale for the feasibility of the innovative project is provided.

The bachelor's thesis contains 63 pages, 16 tables, 11 figures. The list of links includes 44 titles.

Keywords: strategic management, investment strategy, management, strategies, cognac production, cognac.

ЗМІСТ	СТОР
ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1 СТРАТЕГІЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	9
1.1. Сутність стратегічного управління: поняття та види	9
1.2. Інвестиційна стратегія як фактор конкурентних переваг	17
Висновки до розділу 1	25
РОЗДІЛ 2 СТРАТЕГІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ КОНЬЯЧНОГО ВИРОБНИЦТВА	27
2.1. Тенденції розвитку коньячного виробництва України в сучасних умовах	27
2.2. Організаційно-економічна характеристика діяльності ПрАТ «Одеський коньячний завод»	33
2.3. Аналіз діючої стратегії підприємства	39
Висновки до розділу 2	47
РОЗДІЛ 3 ШЛЯХИ ВИКОРИСТАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ СТРАТЕГІЙ НА ПІДПРИЄМСТВІ ПрАТ «ОДЕСЬКИЙ КОНЬЯЧНИЙ ЗАВОД»	48
3.1. Інноваційний проект інвестиційної стратегії на підприємстві ПрАТ «Одеський коньячний завод»	48
3.2. Економічне обґрунтування доцільності інноваційного проекту	53
Висновки до розділу 3	56
ВИСНОВКИ	57
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	59

ВСТУП

Актуальність теми полягає в тому, що інвестиційні стратегії є надзвичайно важливими в управлінні підприємством тому що, інвестиції зроблені в правильні активи або проекти, можуть приносити високі прибутки. Ефективні інвестиційні стратегії дозволяють підприємствам зосередитись на виборі найбільш доцільних та прибуткових можливостей. Інвестиції в дослідження та розробки, нові технології та інновації можуть допомогти підприємствам стати конкурентоспроможними на ринку. Ефективні інвестиційні стратегії допомагають залучити інвесторів та залучити необхідні кошти для реалізації проектів та планів підприємства.

Мета дослідження полягає в теоретичному і прикладному обґрунтуванні ефективних інвестиційних стратегій в управлінні підприємством.

Завдання дослідження:

- розкрити поняття та сутність понять стратегічне управління підприємством та інвестиційна стратегія;
- проаналізувати види стратегічного управління;
- дослідити етапи формування стратегічного управління та інвестиційної стратегії;
- дати загальну характеристику розвитку коньячного виробництва України;
- навести економічно-організаційну характеристику діяльності ПрАТ «Одеський коньячний завод»;
- розробити пропозиції ефективної інвестиційної стратегії для підприємства.

Об'єктом дослідження є процес формування ефективної інвестиційної стратегії підприємства.

Предметом дослідження є теоретичні та практичні засади формування інвестиційної стратегії підприємства.

Методи дослідження. У процесі дослідження застосовувались як загальнонаукові методи, так і спеціальні, які характерні для економічних досліджень: метод спостереження, графічно-аналітичний метод, економіко-математичні методи, методи експертних оцінок, методи теоретичного узагальнення та практичного порівняння, метод аналізу та синтезу.

Інформаційно-нормативну базу. Емпіричною базою дослідження послужили нормативно-правові документи, інформаційні документи, а також первинні документи конкретного підприємства.

Практичне значення одержаних результатів. Практична значимість дослідження полягає в тому, що отримані результати можуть бути використані для подальшого формування ефективних інвестиційних стратегій підприємства.

ВИСНОВКИ

Використання ефективних інвестиційних стратегій є ключовим аспектом успішного управління підприємством. Такі стратегії допомагають підприємству максимізувати прибуток та забезпечити стійкий розвиток у довгостроковій перспективі.

Отже, важливо розподіляти інвестиції на різні активи та ринки, щоб зменшити ризики та збільшити потенційний дохід. Це дозволяє знизити залежність від конкретних секторів або ринків і захистити підприємство від можливих збитків.

Перед прийняттям рішення про інвестування необхідно провести ретельний аналіз ризиків. Це включає оцінку фінансових, ринкових, конкурентних та інших факторів, що можуть вплинути на успішність інвестиції. Розуміння ризиків допомагає приймати обґрунтовані рішення та розробляти стратегії для їх зниження.

Ефективні інвестиційні стратегії орієнтовані на досягнення результатів у довгостроковій перспективі. Це означає, що підприємство має бути готове вкладати ресурси та час у проекти, які можуть принести вигоди у майбутньому. Довгострокова перспектива дозволяє забезпечити стабільність та зростання підприємства відповідно до стратегічних цілей.

Також, підприємство повинно постійно вивчати та аналізувати ринкові тенденції, зміни у суспільстві, технологічні інновації та інші фактори, що можуть вплинути на ефективність інвестиційних стратегій.

В кваліфікаційній роботі було розглянуто основні підходи до визначення стратегічного управління підприємством та інвестиційної стратегії. Були проаналізовані етапи формування стратегічного управління та інвестиційної стратегії, а також надана їх характеристика. Були досліджені фактори, що впливають на процес формування інвестиційної стратегії, а також визначені критерії для її оцінки.

Проаналізовано структуру алкогольних напоїв України, визначено яку долю в цьому ринку займає коньячне виробництво та його основних виробників. Наведено організаційно-економічну характеристику діяльності ПрАТ «Одеський коньячний завод», визначено основних конкурентів.

Проведено аналіз зовнішнього середовища, тому для успішної діяльності Одеському коньячному заводу важливо ретельно аналізувати зміни в політичному, економічному, соціокультурному, технологічному, екологічному та правовому середовищі, розробляти стратегії, що враховують ці фактори, та впроваджувати інноваційні рішення, що сприятимуть збереженню та розвитку підприємства. Проаналізовано можливості та загрози де визначено, що завод не може повністю протистояти зовнішнім загрозам та використовувати власні можливості. Проведено портфельний аналіз, визначено темпи росту та долю ринку виробляємої продукції. Наведено можливі інвестиційні стратегії, які ПрАТ «Одеський коньячний завод» може використати для подальшого розвитку підприємства та збільшити власний прибуток.

Запропоновано інноваційний проект - технологічна лінія з виробництва олії з виноградної холодною методом віджиму. Розрахунки ефективності проекту з впровадження показали, що даний проект окупиться за 2,6 року, а індекс дохідності складе 1,13

Таким чином, розробка інвестиційної стратегії є важливим елементом ефективного розвитку підприємства. Ця стратегія визначає механізми досягнення інвестиційних цілей, дозволяє оцінити можливості для інвестицій підприємства, виявити наявні джерела фінансування та визначити можливість реалізації нових інвестиційних проектів. Розробка інвестиційної стратегії допомагає визначити конкурентні переваги підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Пащенко О. П. Сучасна парадигма стратегічного управління розвитком підприємства в контексті управління змінами. Менеджмент суб'єктів господарювання в умовах міжнародної інтеграції : кол. монографія / за заг. ред. Г. М. Тарасюк. Житомир : ЖДТУ, 2016. С.104–202.
1. Носова Т. І. Стратегічне управління інтелектуальним потенціалом торговельного підприємства / Т. І. Носова // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. - 2014. - № 4(1). - С. 28-34.
2. Таран-Лала О. М., Сухорук К. В. Особливості стратегічного управління підприємством. Економіка та суспільство. 2021. Випуск № 25.
3. Ансофф И. Стратегический менеджмент / И. Ансофф: учебник. – СПб. : Питер, 2009. – 344 с.
4. Портер М. Стратегия конкуренции / М. Портер ; [пер. с англ.]. – К. : Изд-во "Основы", 1997. – 390 с.
5. Падерін І. Д. Стратегічне управління на підприємствах малого та середнього бізнесу / І. Д. Падерін, Ю. Г. Горященко, Є. Е. Новак // Економічний вісник Донбасу. - 2017. - № 2. - С. 163-167.
6. Саєнко М. Г. Стратегія підприємства: Підручник. – Тернопіль: «Економічна думка». – 2006. – 390 с.
7. Кропівцова Н. І. Оцінка інвестиційних стратегій підприємства [Електронний ресурс] / Н. І. Кропівцова, А. В. Волкова, О. В. Головіна // Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг . - 2013. - Вип. 1(1). - С. 187-195.
8. Довгаль О. В. Стратегічне управління підприємствами харчової галузі / О. В. Довгаль. // *Ефективна економіка*. - 2015. - № 1.
9. Пастух К. В. Стратегічне управління : конспект лекцій для студентів бакалавріату всіх форм навчання спеціальності 281 – Публічне управління та адміністрування / К. В. Пастух ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. – 60 с.

10. Сумець О. М. Стратегічний менеджмент : підручник / О. М. Сумець ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Кременч. льот. коледж. – Харків : ХНУВС, 2021. – 208 с
11. Перерва І. О. Стратегічне управління підприємством як основний інструмент в руках сучасного керівника / І. О. Перерва, В. Ю. Єдинак // *Innovation and Sustainability*. – 2022. – № 3. – С. 159-164.
12. Відоменко І. О. Сучасні підходи до розробки інвестиційної стратегії підприємств [Електронний ресурс] / І. О. Відоменко, Є. В. Кривша // *Економіка харчової промисловості*. - 2010. - № 2. - С. 8-13.
13. Зобов О. С. Математичне моделювання інвестиційної стратегії підприємств / О. С. Зобов // *Молодий вчений*. - 2014. - № 6(1). - С. 119-121.
14. Мельник Л. І. Інвестиційна стратегія як чинник антикризового управління діяльністю підприємства [Електронний ресурс] / Л. І. Мельник, Ю. О. Блинда. // *Ефективна економіка*. - 2015. - № 2.
15. Орехова К. В. Формування інвестиційної стратегії підприємства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2014. № 21. С. 14–17.
16. Бланк І.О. Інвестиційний менеджмент: підручник / І.О. Бланк, Н.М. Гуляєва. — К.: Київ. нац. торг.екон. унт, 2003. — 398 с.
17. Каут О. В., Дунайчук С. М. Аналіз типових інвестиційних стратегій промислових підприємств. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. № 7. С. 20–24.
18. Шталь Т. В. Теоретичні основи реалізації інвестиційних стратегій транснаціональних корпорацій в умовах динамізму світової економіки / Т. В. Шталь // *Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг*. - 2013. - Вип. 1(2). - С. 119-126.
19. Осадчий В. С. Поняття, цілі та принципи інвестиційних стратегій в інноваційному бізнесі / В. С. Осадчий // *Формування ринкових відносин в Україні*. - 2014. - № 11. - С. 87-92.
20. Скотнікова Л. П. Роль інвестиційної стратегії у розвитку підприємства / Л. П. Скотнікова, І. В. Угрімова // *Вісник Національного*

технічного університету "Харківський політехнічний інститут" (економічні науки) : зб. наук. пр. – Харків : НТУ "ХПІ", 2018. – № 19 (1295). – С. 19-22.

21. Добриніна Л. В. Інвестиційні стратегії підприємства, етапи впровадження. С учасний ст а н т а п е р с п е к т и в и р о з в и т к у е к о н о м і к и, о б л і к у, м е н е д ж м е н т у, ф і н а н с і в т а п р а в а: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 26 січня 2019 р. Полтава: ЦФЕНД, 2019. С.15-17.

22. Гуторов О. І. Інвестиційна стратегія підприємства: принципи, методи та етапи розробки. Вісник ХНАУ. Серія : Економічні науки. 2021. Т.2. №2. С.212-226.

23. Маковоз О. С. Фактори інвестиційної стратегії в системі підвищення конкурентоспроможності підприємства [Електронний ресурс] / О. С. Маковоз, Д. Р. Крайня, О. В. Обуховський // Східна Європа: економіка, бізнес та управління : електрон. наук. фахове вид. – 2021. – Вип. 5 (32). – С. 70-75.

24. Бровкова О. Г., Киртока М. М. Роль інвестиційної стратегії в діяльності підприємства. URL: https://economics.net.ua/files/science/form_ek_rozv/2015/16.pdf

25. Клименко Л. В. Функціонування лікєро-горілочаної галузі України у конкурентному середовищі вітчизняного та світового ринку / Л. В. Клименко // Бізнес-навігатор. - 2011. - № 1. - С. 55-59.

26. Аналіз ринку міцних алкогольних напоїв (настоянок) в Україні 2022 рік URL: <https://pro-consulting.ua/ua/issledovanie-rynka/analiz-rynka-krepkih-alkogolnyh-napitkov-nastoev-v-ukraine-2022-god>

27. Стаття «Протверезіли: як війна змінила уподобання українців та ринок спиртних напоїв» URL: <https://rau.ua/novyni/vijna-zminila-alkogolnizvichki/>

28. Стаття «Коньяк: про виробництво, споживання та ріст популярності напою в Україні» URL:<https://www.unn.com.ua/uk/news/1850031-konyak-pro-virobnitstvo-spozhivannya-ta-rist-populyarnosti-napoyu-v-ukrayini>

29. Кірносова М. В., Доброскок В. В. . Повышение конкурентоспособности предприятий коньячной отрасли. Матеріали журналу «Молодий вчений» №4 (56) квітень 2018 р. - С. 784-786.
30. Аналіз ринку коньяку України 2019 рік URL: <https://pro-consulting.ua/ua/issledovanie-rynka/analiz-rynka-konyaka-ukrainy-2019-god>
31. Коніщенко О. Міжнародне позиціонування українського коньячного бренду : кейс / О. Каніщенко, В. Журило, Т. Доця // Маркетинг в Україні. - 2008. - № 6. - с. 64-70
32. Стаття «Експорт коньяку зростає п'ятий рік поспіль». URL: <https://barout.media/news/cognac-export-france-record-five-year-plus/>
33. Система YouControl – онлайн сервіс перевірки компаній. URL:https://youcontrol.com.ua/ru/catalog/company_details/00412056/
34. ПрАТ «Одеський коньячний завод» (ОКЗ) - Global Spirits/ URL: https://globalspirits.com/factory/factory_odesa/
35. Офіційний сайт ShustoFF. URL: <https://shustoff.com/ua/products/>
36. Одеський коньячний завод – Енциклопедія сучасної України https://esu.com.ua/search_articles.php?id=75011
37. Система clarity-project.info – онлайн сервіс <https://clarity-project.info/>
38. Москаленко Д.М., Сильчук Т.А., Зуйко В.І. Розширення інноваційних послуг у сфері гостинності. Економіка та управління підприємствами. 2020. Вип. № 58-2.
39. Береза-Кіндзерська Л., Бажай-Жежерун С. Біологічно-активні речовини виноградних кісточок, одержаних з твердих відходів виноробних підприємств. Оздоровчі харчові продукти та дієтичні добавки: технології, якість та безпека : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. Київ : НУХТ, 2018.
40. Чумак О.П., Шаламітський М.Ю. Дослідження виноградної олії з кісточок винограду ркацителі та рислінг. 2009.

41. Стаття «Користь олії з виноградних кісточок» URL: <https://kolonist.com.ua/news/2019/korystvynogradnoyioliyi/#:~:text=Виноградна%20олія%20також%20містить%20фолієву,які%20схильні%20до%20ризиків%20ожиріння.>

42. Матвеев В. В. Винний туризм як рекламний фактор та інструмент для стимулювання розвитку конкурентного потенціалу виноробних підприємств України / В. В. Матвеев // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія : Економічні науки. - 2015. - Вип. 10(4). - С. 29-31.

43. Тарасова, А. Винотерапія як інноваційна послуга в сучасних SPA-готелях / Анжела Тарасова, Ірина Корецька // Наукові здобутки молоді – вирішенню проблем харчування людства у XXI столітті : програма і матеріали 80 міжнародної наукової конференції молодих учених, аспірантів і студентів, 10–11 квітня 2014 р. – К. : НУХТ, 2014. – Ч. 3. – С. 460-462.